

ТОРА ОР • ПАРШІ ХАЄ САРА • МААМАР 3

לשון אדמו"ר נ"ע בעצמו

Власні слова нашого вчителя

Одяги душі — винагорода за міцвос — не створюються заново, а очищуються з кліпат нога (світної оболонки), і кожна душа має очистити власні одяги через практичні міцвос. Однак кожне очищення завершується завдяки єднанню у світі еманації (Ацилут), тож навіть найпростіша міцва й найпростіше вивчення Тори мають коріння у найвищому світі.

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/chayei-sarah/3/

ГОЛОВНА ДУМКА

Одяги душі — винагорода за міцвос — не створюються заново, а очищуються з кліпат нога (світної оболонки), і кожна душа має очистити власні одяги через практичні міцвос. Однак кожне очищення завершується завдяки єднанню у світі еманації (Ацилут), тож навіть найпростіша міцва й найпростіше вивчення Тори мають коріння у найвищому світі.

Кожен розділ: текст івритом, потім переклад, потім коротке пояснення під золотою лінією. Маленькі цифри в тексті івритом позначають примітки наприкінці.

КОРОТКО ПРО МААМАР

Ця примітка, написана власною рукою автора, розглядає вчення Арізала про «одяги» душі. Молитва підіймає душі з оболонок (кліпот) у вигляді маїн нуквін («жіночих вод»); це можуть зробити для них інші. Але душа спускається в тіло, щоб виконувати практичні міцвос, які очищують її власні одяги, і ніхто інший не може зробити це за неї. Очищення приходить згори через маїн дехурін («чоловічі води») емоційних атрибутів (Зеїр Анпін), через п'ять хасадім (аспектів милості), від яких залежать 248 позитивних заповідей; воно відбувається навіть без наміру, подібно до того, як хліб насичує без благословення. Одяги — це внутрішній цілем (образ) Імми та всеохопний хашмаль, добро, очищене з кліпат нога. Вони дають душі змогу витримати світло Світу прийдешнього; душу, якій бракує одягів, спершу виправляють у Геїномі (місці покарання). Ган Еден (райський сад) перебуває у світі творення (Брія), але міцвос досягають єднання в Ацилуті, тож одна година добрих справ тут краща за весь Світ прийдешній. Так само й вивчення Тори: Писання, Мішна, Талмуд і Кабала мають коріння в Ацилуті й різняться лише тим, наскільки низько вони вдягнені; нефеш (рівень душі) і нешама (вищий рівень душі) різняться лише наміром, а не самим простим вивченням.

ПЛАН

1	Заголовок	¶1
Примітка подана власними словами автора.		
2	Одяги очищуються, а не створюються: міцвос і молитва	¶12-4
Молитва підіймає душі з кліпот, і це можуть зробити інші; практичні міцвос очищують власні одяги кожної душі, і це може зробити лише вона сама. Молитва діє на внутрішній вимір (пніміют), а міцвос — на зовнішній вимір (хіцоніют).		

3 Як відбувається очищення і що таке одяги

¶5-6

Очищення відбувається через маїн дехурін, навіть без наміру. Одяги — це внутрішній цілем Імми та всеохопний хашмаль, очищені з кліпат нога; вони дають душі змогу витримати світло Світу прийдешнього, а одягів, яких бракує, спершу набувають через виправлення у Геїномі.

4 Чому міцвос сягають Ацилуту

¶6-7

Ган Еден перебуває у Брії, але кожне очищення завершується завдяки єднанню в Ацилуті. У будні Ацилут спускається, щоб здійснити це, а цицит, тфілін і обмивання рук притягують своє світло з Ацилуту, хоча виправляють нижчі рівні.

5 Де перебуває кожна частина Тори

¶8-11

Каванот (наміри) показують, що Писання, Мішна, Талмуд і Кабала мають коріння в Ацилуті й різняться лише тим, наскільки низько вони вдягнені; нефеш і нешама різняться лише наміром, а не самим простим вивченням.

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ

Одяги душі (левушім) לבושים

Те, у що душа вдягнена у Світі прийдешньому; ці одяги утворюються з її Тори й міцвос. Тут вони не є новими створіннями, а добром, очищеним з кліпот; вони дають душі змогу витримати світло Світу прийдешнього.

Очищення (бірур) בירור

Відокремлення добра від зла, з яким воно змішане, і повернення його до святості; воно завершується лише завдяки єднанню в Ацилуті, адже «через мудрість (Хохма) вони очищуються».

Маїн нуквін і маїн дехурін מ״ן נוקבין ומ״ן דחורין

«Жіночі води», що підносяться знизу й пробуджують єднання згори, та «чоловічі води», що спускаються згори; справжнє очищення відбувається завдяки маїн дехурін.

Кліпат нога קליפת נוגה

«Світна оболонка», що межує зі святістю й містить добро, змішане зі злом; її добро очищується й стає всеохопним одягом, який називається хашмаль.

Целем і хашмаль צלם, חשמל

Внутрішній одяг душі — цілем Імми — та всеохопний одяг — хашмаль: це одне світло, одна сторона якого внутрішня, а друга всеохопна.

Єднання (зивуг) זיווג

Поеднання конфігурацій Зеїр Анпін і жіночого аспекту / Малхут (Нуква) або Абба та Імма, завдяки якому світло спускається і завершується очищення.

РОЗДІЛ 1 • 11

Заголовок

1 לשון אדמו"ר [אדוננו מורנו ורבנו] נ"ע [נשמתו עדן] בעצמו¹

Самі слова нашого пана, вчителя й рабі, душа якого в Едені.

Цей заголовок повідомляє читачеві, що далі подано не запис усного маамара зі слів слухача, а примітку, сформульовану самим автором («наш пан» тут — Алтер Ребе, автор Тора Ор). Це насичений кабалістичний коментар, побудований майже цілком на посиланнях на праці Арізала (Ец Хаїм, Прі Ец Хаїм, Sha'ar HaGilgulim) і Зогар.

РОЗДІЛ 2 • 12-4

Одяги очищуються, а не створюються: міцвот і молитва

2 עיין ע"ח [עץ חיים] שמ"ט פ"ה נמצא אלו לבושים הנז' [הנזכר] פי ויחי² אין פי שנעשו מחדש ע"י תורה ומצות אמנם מתבררים כו'.

Див. Ец Хаїм, Sha'ar 49, розд. 5: «Виявляється, що ці одяги, згадані в розділі Ваехі [у Зогарі], — не означає, що вони створюються наново завдяки Торі та міцвот; радше, вони очищуються» тощо.

У Зогарі, у розділі Ваехі, йдеться про одяги, які душа носить у Майбутньому світі й які утворюються з її Тори та міцвот. Ец Хаїм пояснює, що міцвот не створюють ці одяги з нічого: вони вже існують, але занепали й змішалися зі злом, а міцвот «очищують» (просіюють) їх, відділяючи добро від зла.

ועי שכ"ו [שער כ"ו] ספ"א [סוף פרק א'] רק להמשיך אור לתקנם כו' דוגמת גלות השכינה³ כו' ומ"ש בשער ל"ט שנר"נ [שנפש רוח נשמה] מתבררים ע"י התפללות היינו בעלייתן מן הקליפות להיות מ"נ [מ"יין נוקבין] בנוקבא דז"א

Див. також Sha'ar 26, наприкінці розд. 1: «[Їхня мета] лише в тому, щоб притягнути світло вниз і виправити їх» тощо, «подібно до вигнання Б-жественної присутності (Шехіни)» тощо. А слова Sha'ar 39 про те, що нефеш, руах і нешама очищуються молитвами, стосуються їхнього піднесення з оболонок (кліпот), щоб стати маїн нуквін (жіночими водами) у Нукві Зеїр Анпіна (емоційних атрибутів).

Інший уривок з Ец Хаїм говорить, що міцвот лише притягують світло вниз, щоб виправити одяги, і уподібнює їхній занепалий стан до вигнання Шехіни. У третьому уривку (Sha'ar 39) сказано, що нефеш, руах і нешама (три рівні душі) очищуються молитвами; Альтер Ребе пояснює, що йдеться про інший процес: душі підносяться з оболонок, щоб стати маїн нуквін — «жіночими водами», які підносяться знизу й пробуджують єднання згори.

אבל ירידתן משם לעוה"ז בגוף החומרי לקיים תומ"צ [תורה ומצות] מעשיות ולא תפלה לבדה דרבנן היא דוגמת גלות השכינה ואינו

Але їхнє сходження звідти в цей світ, у матеріальне тіло, щоб виконувати Тору та практичні міцвот, а не лише молитву, яка є рабинським приписом, подібне до вигнання Шехіни, і це не що інше,

Натомість душа сходиться у фізичне тіло заради Тори та практичних міцвот, а не лише заради молитви, яка є рабинським обов'язком. Саме це сходження є різновидом вигнання, подібного до вигнання Шехіни.

אלא לברר ולתקן הלבושים שלהם בעצמם ומשום הכי הוא חיוב יותר על הנפש רוח נשמה לברר ולתקן לבושיהם שאי אפשר על ידי אחרים

як очистити й виправити власні одяги. І саме тому на нефеш, руах і нешама покладено більший обов'язок очищувати й виправляти свої одяги, адже інші не можуть зробити цього за них.

Єдина мета цього — щоб кожна душа сама очищувала власні одяги. Оскільки ніхто інший не може зробити цього за неї, кожна душа має більший обов'язок самостійно виконувати міцвот.

(משא"כ להעלות הנר"נ [הנפש רוח נשמה] מהקליפות למ"נ [למ"י נוקבין] לנוקבא דז"א שנעשה ע"י אחרים) כמ"ש בגלגולים פ"א ע"ש. וכפי גודל אותה המצוה או זריזות כו' ומעלה אותה עד הנקבה העליונה כו'.

(На відміну від піднесення нефеш, руах і нешама з оболонки як маїн нуквін до Нукви Ze'ir Anpin, яке можуть здійснити інші), як написано у [Sha'ar HaGilgulim, розд. 1; див. там. «І відповідно до величі тієї міцви або старанності» тощо, «він підносить її аж до вищої жіночої сутності» тощо.

Піднести душі з оболонки як маїн нуквін можуть інші, як пояснюється у Sha'ar HaGilgulim, розд. 1; натомість очистити власні одяги ніхто не може замість самої душі. Наведені слова додають, що висота, на яку підносить міцва, залежить від її величі та старанності, з якою її виконують, аж до «вищої жіночої сутності» — Нукви світу еманції (Ацилут).

וכ"כ [וכמו כן] בע"ח [בעץ חיים] שלי"ט [שער ל"ט] דרוש י"א סי' ז' או המצוה כו' וכ"כ [וכמו כן] בפע"ח [בפרי עץ חיים] ש"א [שער א'] פ"ו כי ע"י המצות ותפלות כו'.

Так само написано в Ец Хаїм, Sha'ar 39, Derush 11, розд. 7: «або міцва» тощо. Так само написано в Прі Ец Хаїм, Sha'ar 1, розд. 6: «бо завдяки міцвот і молитвам» тощо.

Ще у двох місцях у працях Арізаля сказано, що це піднесення здійснюють міцвот, а не лише молитви. Альтер Ребе зіставляє ці уривки, показуючи, що ця думка послідовно простежується в різних джерелах.

3 ומש"ש [ומה שכתוב שם] ובפרט מן התפלות כי הם עיקר ושרש כו' והיינו כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] ש"מ [שער מ'] דרוש ג' שהתפלה בפנימית והמצוה בחיצונית⁴ אע"פ [אף על פי] שיש בהן בחי' מוחין כו'

А слова «і особливо від молитов, бо вони — головне й корінь» тощо пояснюються тим, що написано в Ец Хаїм, Sha'ar 40, Derush 3: молитва належить до внутрішнього виміру (пніміют), а міцва [заповідь] — до зовнішнього виміру (хіцоніют), хоча в них є аспект інтелектуальних сил (мохін) тощо.

При Ец Хаїм додає, що очищення відбувається «особливо від молитов, бо вони — головне й корінь». Альтер Ребе тлумачить це крізь призму написаного в Ец Хаїм, Sha'ar 40: молитва впливає на внутрішній вимір вищих рівнів, а міцва — на їхній зовнішній вимір, хоча міцвос також певним чином сягають мохін.

ע"ש והלכך זיוג זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] הנעשה ע"י מ"נ [מ"ן נוקבין] מהמצות כמ"ש בטעמי המצות בסוף ההקדמה הוא בחיצוניות במצות מעשיות.

Див. там. Отже, єднання емоційних атрибутів (Зеїр Анпін) і жіночого аспекту / Малхут (Нуква), яке відбувається завдяки маїн нуквін [жіночим водам] від міцвос, як написано в Ta'amei HaMitzvos наприкінці вступу, належить до зовнішнього виміру й здійснюється через практичні міцвос.

Отже, єднання Зеїр Анпіна та Нукви, яке породжують маїн нуквін міцвос, як описано в Ta'amei HaMitzvos, є зовнішнім єднанням, що досягається через діяння. Молитва є «коренем», бо сягає внутрішнього виміру; однак міцвос незамінні, адже вони сягають зовнішніх посудин, з яких утворюється одяг душі.

4 ומ"ש בע"ח [בעץ חיים] של"ט [שער ל"ט] דרוש א' ובי' על ידי תפלה דוקא היינו מ"ן [מ"ן נוקבין] עצמן דנוקבא שנפלו לקליפות בחטא אדה"ר [אדם הראשון] ולא הנשמות שהיו כבר באדה"ר [באדם הראשון]

А сказане в «Ец Хаїм», Шаар 39, друшим 1 і 2, [що це відбувається] саме завдяки молитві, стосується самих маїн нуквін (жіночих вод), що належать Нукві (жіночому аспекту — Малхут) і впали до кліпот (оболонок) через гріх Адама га-Рішона, а не душ, які вже перебували в ньому,

В «Ец Хаїм» сказано, що певне очищення відбувається саме завдяки молитві. Альтер Ребе уточнює: це стосується лише власних маїн нуквін Нукви, які впали до кліпот через гріх Адама, а не душ, які вже були включені в Адама.

אלא אותן שלא נכללו בו והן בחיי בי"ע שלפני החטא כמ"ש בגלגולים פ"ז [פרק ז'] אבל אותן שנכללו בו מהם ממשיכים רוב בני"א [בני אדם] כמעט כולם כמ"ש פ"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] והיינו ע"י הזיוג שהוא מצות פו"ר [פריה ורביה] כמ"ש [כמה שכתוב שם] פ"ב [פרק ב'].

а тих, які не були включені в нього; це рівень світу творення (Брія), світу формування (Єцира) та світу дії (Асія), якими вони були до гріха, як написано в [Шаар га-]Гілгулім, розд. 7. А з тих, які були включені в нього, низводяться душі більшості людей — майже всіх, як написано в розд. 14; і це відбувається через з'єднання, тобто через міцву плодитися й розмножуватися, як написано там, у розд. 2.

Душі, які підіймаються завдяки молитві, — це ті, що не були включені в Адама: рівні Брія, Єцира й Асія такими, якими вони були до гріха («Шаар га-Гілгулім», розд. 7). Душі майже всіх людей походять із тих, що були включені в Адама, і низводяться через з'єднання чоловіка й жінки — міцву «плодитися й розмножуватися» (розд. 14 і 2).

РОЗДІЛ 3 • 15-6

Як відбувається очищення і що таке одяги

5 וע"ש אחר ס"פ ל"ה בקשר החברים שכל נשמה בעלייתה מהקליפות צ"ל לפחות מי יום במלכות והיינו שעולה שם למ"נ [למ"ן נוקבין] ע"י מצות הזיוג

І див. там, після завершення гл. 35, у «Зв'язку товаришів»: кожна душа під час піднесення з кліпот (оболонок) має перебувати в царюванні (Малхут) щонайменше сорок днів; тобто там вона підноситься як май"н нуквін (жіночі води) завдяки міцві подружнього єднання.

Sha'ar HaGilgulim, у фрагменті після гл. 35 про зв'язок, який уклали учні Арізала, говорить, що душа, яка підноситься з кліпот, має перебувати в Малхут щонайменше сорок днів. Там вона служить май"н нуквін, що підносяться завдяки міцві подружнього єднання.

ואף מי שאינו מתכוין למצוה יוכל להמשיך חיות מלמעלה כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להארי"ל)] ע"פ כי לא על הלחם לבדו יחיה⁵ כו'.

І навіть той, хто не має наміру [вчиняти це] заради міцви, може притягнути згори життєву силу, як написано в Лікутей Тора [Арізаль] до вірша: «Бо не самим лише хлібом живе [людина]» тощо.

Навіть той, хто не має на думці виконання міцви, усе ж може притягнути життєву силу згори. Арізаль у своєму Лікутей Тора пояснює це на вірші «Не самим лише хлібом живе людина», який навчає, що людину підтримує Б-жественне слово всередині хліба.

כמו שהלחם מחי' גם כשאוכל בלא ברכה כו' ע"ש. הנה תקון וברור הוא ע"י מ"ד [מ"יין דוכרין] דוקא כי בהדכר לבדו יש בו כח לברר

Так само хліб дає життєву силу, навіть коли його їдять без благословення тощо; див. там. Отже, виправлення й очищення відбуваються саме через майїн дхурін (чоловічі води), бо лише чоловічий аспект має силу очищувати,

Хліб живить навіть того, хто їсть його без благословення; так само цей процес відбувається без наміру. Далі Алтер Ребе формулює принцип: справжнє виправлення й очищення можливі лише через майїн дхурін — чоловічі води, що спускаються згори, — адже лише чоловічий, дарувальний аспект має силу очищувати.

כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] ש"א [שער א'] פ"ו וכן בירור הלבושים ע"י המצות הוא כמ"ד [במ"יין דוכרין] דז"א והיינו המשכת האור דלעילא והן הם ה"ח [ה' חסדים] דז"א שכל רמ"ח מ"ע [מצות עשה] תלויים בהם כמ"ש בטעמי מצות שם.

як написано в При Ец Хаїм, Sha'ar 1, розд. 6. Так само очищення одягів через міцвот відбувається завдяки майїн дхурін Зеїр Анпіна, тобто через притягнення світла згори; це і є п'ять хасадім (милостей) Зеїр Анпіна, від яких залежать усі 248 позитивних міцвот, як написано там у Ta'amei HaMitzvos.

Отже, очищення одягів через міцвот відбувається завдяки майїн дхурін Зеїр Анпіна — світлу, притягнутому згори. Це «п'ять хасадім» (п'ять милостей) Зеїр Анпіна, від яких залежать усі 248 позитивних міцвот.

וע' ע"ח [עץ חיים] שכ"ו [שער כ"ו] (בע"ח [כעץ חיים] דפוס שקלאוו שער כ"ה) פ"א ופ"ג [ופרק ג'] שלבושים אלו הם צלם דאימא פנימי המלכיש לנר"נ [לנפש רוח נשמה]

I див. Ец Хаїм, Sha'ar 26 (у виданні Ец Хаїм, надрукованому в Шклові, — Sha'ar 25), розд. 1 і 3: ці одяги — внутрішній цілем (образ) Імми, який одягає нефеш, руах і нешама [рівні душі];

Ец Хаїм визначає ці одяги: це внутрішній цілем («образ») Імми, конфігурації розуміння (Біни), який одягає нефеш, руах і нешама людини. Алтер Ребе зазначає, що у виданні, надрукованому в Шклові, нумерація цього шаару інша.

וגם המקיף הנקי חשמל⁶ נתברר ונתקן מק"נ [מקליפת נוגה] להסמוכה לו וכמ"ש שער מ"ט ספ"ב [סוף פרק ב'] הטוב שלו נזדכך כו' ונתחבר עם החשמל הפנימי⁷ כו' ע"ש.

а також охоплювальний [одяг], що називається Хашмаль, було очищено й виправлено з кліпат нога (саяйливої оболонки), яка прилягає до нього, як написано в Sha'ar 49, кінець розд. 2: «її добро очистилося» тощо, «і з'єдналося з внутрішнім Хашмалем» тощо; див. там.

Окрім внутрішнього одягу, є охоплювальний одяг, що називається Хашмаль (слово з видіння Єхезкеля); його очищено з кліпат нога — «саяйливої оболонки», яка межує зі святістю і містить добро, змішане зі злом. Ец Хаїм говорить, що добро в нога очищується й з'єднується з внутрішнім Хашмалем.

РОЗДІЛ 4 • 16-7

Чому міцвос сягають Ацилуту

6 וע"ש שמ"ב פ"ד וזאת הבחי' נקרא חשמל שהוא צלם הבל דגרמי שבעור⁸ כו' ע"ש. ומ"ש בשער כ"ו פ"א שצלם הפנימי הוא הבל דגרמי

І див. там, Sha'ar 42, розд. 4: «Цей рівень називається Хашмаль; це целем [образ], гавла де-гармей (дихання кісток), що міститься в шкірі» тощо; див. там. А щодо написаного в Sha'ar 26, розд. 1, що внутрішній целем — це гавла де-гармей,

Ец Хаїм, Sha'ar 42, називає цей рівень Хашмалем і ототожнює його з целемом, гавла де-гармей — залишковим диханням, або життєвою силою, у кістках, під шкірою. Але в Sha'ar 26 внутрішній целем також названо гавла де-гармей, і постає питання, як один термін може позначати два одяги.

והוא חותם ולבוש נה"י [נצח הוד יסוד] דאו"א [דאבא ואימא] כמ"ש בפ"ב [בפרק ב'] שם שניהם אור א' הם זה פנימי וזה מקיף כמ"ש בפ"ב [בפרק ב'] שם.

і що він є печаткою та одягом Нецах, Ход і Йесод Хохми та Біни (Абба та Імма), як написано там, у розд. 2, — обидва є одним світлом: це — внутрішнє, а те — охоплююче, як написано там, у розд. 2.

Внутрішній целем є «печаткою» та одягом, утвореним із Нецах, Ход і Йесод Абби та Імми. Відповідь, наведена там, у розд. 2: обидва — одне світло, одна його сторона внутрішня, а друга охоплююча.

ועיין שי' [שער] ל"ט דרוש י"ב וזה לבוש הנקי כו' וכן כו' ולבוש זה כו' העלאת מ"נ [מ"יין נוקבין] כו'

І див. Sha'ar 39, Derush 12: «І цей одяг називається» тощо, «і так само» тощо, «і цей одяг» тощо, «піднесення майїн нуквін (жіночих вод)» тощо,

У Sha'ar 39, Derush 12 також ідеться про цей одяг і пов'язується він із піднесенням майїн нуквін. Альтер Ребе наводить лише ключові фрази, після кожної з яких стоїть «тощо».

גדול כו' וע' שער החשמל פ"א ונק' ק"נ [קליפת נוגה] ונק' חשמל כו' ור"ל [ורוצה לומר] כמשי"ש [כמה שכתוב
שם] בס"פ כל החשמלים הוא בחי' טוב שבק"נ [שבקליפת נוגה] כו'

«великий» тощо. І див. Sha'ar HaChashmal, розд. 1: «і називається кліпа Нога, і називається Хашмаль» тощо. Мається на увазі, як написано там наприкінці розділу, [що] всі Хашмалі є рівнем добра всередині кліпи Нога тощо.

У Sha'ar HaChashmal сказано, що одне й те саме називається і кліпою Нога, і Хашмалем. Альтер Ребе пояснює, спираючись на кінець розділу, що кожен «Хашмаль» — це добро всередині кліпи Нога, та її частина, яку можна очистити й приєднати до святості.

וע' מק"מ [מקדש מלך] בראשית (דף ק"ב סוף ע"ב) שג' חשמלים נפל בנגה ע"י חטא אדה"ר [אדם הראשון] וע'
שער החשמל פ"א כפי כניסת הכלים דתבונה בפנים כן בחי' האור שלה מלוכש מבחוץ כו'

І див. Mikdash Melech на Берешит (стор. 102, кінець боку b), де сказано, що три Хашмалі впали в Нога через гріх Адама. І див. Sha'ar HaChashmal, розд. 1: «Як мірою того, наскільки посудини Твуни входять усередину, так її світло зодягається зовні» тощо;

Mikdash Melech, коментар на Зогар, говорить, що три Хашмалі впали в Нога через гріх Адама, і тому тепер їх потрібно очищати. Sha'ar HaChashmal додає: настільки, наскільки посудини Твуни (нижчого аспекту Біни) входять усередину, настільки її світло зодягається зовні.

ע"ש שכל התקון הוא לדחות החיצוני [החיצוניים] ע"י אור הבינה מבפנים ומבחוץ (וקרוב לומר שמבפנים
הוא ע"י מצות שבדבור ומבחוץ ע"י מצות מעשיות שהחיצוני [שהחיצוניות] נק' מקיף לגבי פנימי [פנימיות]
/ פנימיות] כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] ספ"ג [סוף פרק ג'] גבי ח"ש).

див. там, де сказано, що все виправлення полягає у відтісненні зовнішніх сил світлом розуміння (Біни) зсередини й зовні. (І можна припустити, що «зсередини» — це завдяки міцвот, пов'язаним із мовленням, а «зовні» — завдяки практичним міцвот, адже зовнішній вимір (хі-цоніют) називається «охоплюючим» стосовно внутрішнього виміру (пніміют), як написано в Ец Хаїм, наприкінці розд. 3, щодо ש"ח.)

Усе виправлення полягає в тому, щоб відтіснити зовнішні сили світлом Біни зсередини й зовні. Альтер Ребе припускає, що внутрішнє світло приходить завдяки міцвот, пов'язаним із мовленням, а зовнішнє — завдяки міцвот, пов'язаним із дією, адже зовнішній вимір є «охоплюючим» стосовно внутрішнього. Заключне посилання «щодо ש"ח» — це абревіатура, значення якої не цілком зрозуміле, тому в перекладі її залишено івритом.

והשתא אי"ש [אתי שפיר] הא דשכר המצות הוא לבוש לנשמה מאחר שנמשך מאימא שהוא עוה"ב [עולם הבא] וכמו הלחם

Тепер зрозуміло, чому нагорода за міцвот є одягом для душі: адже вона походить від Імми, яка є Майбутнім світом. Так само, як хліб,

Це пояснює вислів, що нагорода за міцвот є одягом для душі: цей одяг походить від Імми, а Імма є джерелом Майбутнього світу. Далі йде порівняння з хлібом.

שעליו יחי' [יחיה] האדם אף שגם בו מלובש מוצא פי' הוי' אלא שכלחם ושאר מזונות נמשך מחיצוניות אימא שלמעלה מז"א הנק' אדם כמ"ש בכוונות עוה"ב [ערב יום הכפורים].¹⁰

яким живиться людина, хоча й у ньому також зодягнене «те, що виходить з уст Імені Б-га (Гавая)»; однак у хлібі та інших харчах [життєва сила] походить із зовнішнього виміру Імми, що стоїть вище за емоційні атрибути (Зеїр Анпін), рівень, який називається «Адам», як написано в кавванот на переддень Йом-Кіпура.

Хліб підтримує життя людини, хоча справжнє джерело життя — слово Б-га, зодягнене в ньому. У харчах ця життєва сила походить із зовнішнього виміру Імми, який стоїть вище за Зеїр Анпін — рівень, що називається «Адам» (людина), — як пояснюють кавванот Арізала на переддень Йом-Кіпура; отже, те, що живить людину, походить із рівня, вищого за «людину».

אך באמת הלבוש אינו העוה"ב [העולם הבא] אלא שע"י יוכל לסבול וליהנות מאור אימא שהוא עוה"ב [עולם הבא] מאחר שמלובש בלבוש נה"י [נצח הוד יסוד] שלה (פנימי ומקיף אור פנימי למזון ומקיף ללבוש)

Але насправді вбрання — не [сам] Майбутній світ; радше, завдяки йому можна витримати світло Імми (Біни), яке і є Майбутнім світом, і насолоджуватися ним, оскільки воно вбране у вбрання її сфір: перемоги (Нецах), величі (Ход) та основи (Йесод) (внутрішнє й охоплююче світло: внутрішнє — для їжі, а охоплююче — для вбрання).

Точніше кажучи, вбрання — не сам Майбутній світ, а те, що дає душі змогу витримати світло Імми, яке і є Майбутнім світом, і насолоджуватися ним. Це можливо, бо те світло вбране у власні Нецах, Ход і Йесод Імми: її внутрішнє світло подібне до їжі, а охоплююче — до вбрання.

דכמו שהעליוני' [שהעליונים] כהמלאכים אינם יכולים לירד למטה לעוה"ב בלי לבוש תחתון כך אין התחתונים יכולים לעלות למעלה בלי לבוש עליון

Адже так само, як вищі істоти, наприклад ангели, не можуть зійти вниз, у цей світ, без нижнього вбрання, так і нижчі істоти не можуть піднятися вгору без вищого вбрання,

Ось принцип, що лежить в основі цього: ангели не можуть зійти в цей світ без вбрання, що походить знизу, а душі не можуть піднятися вгору без вбрання, що походить згори. Саме вбрання уможливорює зв'язок між рівнями.

כמ"ש בזוהר פקודי¹¹ (דף רכ"ט ע"א וע"ב) וכ"כ [וכמו כן] בהדיא בויקהל (דף ר"י סע"ב [סוף עמוד ב]) ואלמלי ההוא לבושא לא יכלי למסבל¹² כו'

як написано в Зоґарі, Пекудей (сторінки 229a і 229b), і так само прямо написано у Ваїґгель (сторінка 210, кінець 2-го боку): «Якби не було того вбрання, вони не могли б витримати [його]» тощо.

У Зоґарі, у розділах Пекудей і Ваїґгель, про це сказано прямо: без того вбрання душі не могли б витримати світло.

ומש"ה [ומשום הכי] מי שלבושיו חסרים לפי שלא תקן כל הרע ע"י המצות צ"ל בגיהנם לתקן הרע תחלה

І тому тому, кому бракує вбрання, бо він не виправив усе зло за допомогою міцвот, слід перебувати в Геїнномі, щоб спершу виправити зло,

Отже, душа, чиє вбрання неповне, бо вона не очистила все зло за допомогою міцвот, спершу має пройти через Геїнном, де душа очищується після смерті. Мета Геїнному тут — виправлення: спершу виправити зло, щоб душа могла увійти.

כמ"ש בזוהר ויחי¹³ (דף רכ"ד) ובלא"ה [ובלאו הכי] א"א להיות כלל בעוה"ב [בעולם הבא] בלבוש חסר כמו שא"א למלאך לירד לעוה"ז בלי לבוש שלם.

як написано в Зоґарі, Ваїхі (сторінка 224). Адже інакше взагалі неможливо перебувати в Майбутньому світі з неповним вбранням, так само як ангел не може зійти в цей світ без цілого вбрання.

На підтвердження цього наведено Зоґар, Ваїхі. Без цілого вбрання душа взагалі не могла б перебувати в Майбутньому світі, так само як ангел не може зійти в цей світ без цілого вбрання.

ומ"ש הסבא (דף צ"ח ע"ב) ענין התלבשות בנפש וכן התלבשות הנשמה ברוח (דף צ"ט ע"ב)¹⁴

А те, що каже Саба [розділу Мішпатім] (сторінка 98, 2-й бік) про облачення в нефеш (душу), а також про облачення нешами (душі) в руах (дух) (сторінка 99, 2-й бік),

Саба з розділу Мішпатім, частини Зоґару, говорить про те, як душа облачається в нефеш, а нешама — в руах. Альтер Ребе уточнює, про яке саме облачення йдеться.

היינו לירד למטה ממדריגותם כמ"ש בזהר הרקיע שם (דף פ"ג [דף פ"ג] ע"א) בשם הרח"ו [הרבי חיים ויטאל]
ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו לברכה]. והנה געה"ע [גן עדן העליון] הוא מבריא¹⁵.

означає спуск нижче за їхні рівні, як написано там у Зогар га-Ракія (сторінка 83, 1-й бік) від імені рабі Хаїма Віталя, благословенної пам'яті. А Вищий Ган Еден походить зі світу творення (Брія).

Зогар га-Ракія (кабалістичний коментар до Зогару), посиляючись на рабі Хаїма Віталя, головного учня Арізала, пояснює, що це облачення потрібне, щоб спуститися нижче за власний рівень; воно відрізняється від убрань, які створюють міцвот. Далі йдеться про нову думку: Вищий Ган Еден походить зі світу Брія.

וא"ש [ואתי שפיר] הא דתנן יפה שעה^{16, 17} א' כו' מפני שהזיוג ז"נ [זעיר אנפין ונוקבא] הוא באצ"י והמצות ממשיכות מ"ד [מ"ן דוכרין] דאצ"י ושרשן ממו"ס [ממוחא סתימאה] דא"א¹⁸ המאיר י"ג חיוורתא דגלגלתא שרש תרי"ג מצות

I [тоді] стає зрозумілим те, що ми вивчили [у Мішні]: «Краща одна година» тощо. Адже єднання емоційних атрибутів (Зеїр Анпін) і жіночого аспекту / Малхут (Нуква) відбувається у світі еманції (Ацилут), а міцвот притягують маїн де-хурін (чоловічі води) Ацилуту; їхнє коріння — у моха стимаа (прихованому мозку) Аріх Анпіна, який освітлює тринадцять «білизн» Г'ульгальти (черепа) — коріння 613 міцвот.

Це пояснює слова Мішни: «Краща одна година повернення (тщуву) й добрих учинків у цьому світі, ніж усе життя Майбутнього світу». Ган Еден — у світі Брія, але єднання Зеїр Анпіна й Нукви відбувається в Ацилуті, а міцвот притягують маїн де-хурін Ацилуту; їхнє коріння ще вище — у моха стимаа Аріх Анпіна («Довгого Обличчя», внутрішнього рівня Кетера, б-жественної волі), яке сяє в тринадцять «білизн» Г'ульгальти — коріння 613 міцвот.

ואף מי שאין לו אלא נפש דעשי' [דעשיה] ה"ז [הרי זה] מעלה מ"ן [מ"ן נוקבין] למלי דיצ"י [דיצירה] במצותיו ושם הרוחות של

I навіть той, хто має лише нефеш (рівень душі) зі світу Асія, підносить маїн нуквін (жіночі води) завдяки своїм міцвот (заповідям) до Малхут світу Єцира; а там рухот (душі духовного рівня)

Навіть людина, чия душа — лише нефеш зі світу Асія, підносить маїн нуквін завдяки своїм міцвот до Малхут світу Єцира.

הצדיקים מעלים המ"נ שלו ושלחם עד מלי דבריא ושמ הנשמות של כל הצדיקים מעלים כל המ"נ [המ"נ נוקבין] עד מלי דאצי כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שליט [שער ל"ט] דרוש י"א פ"ז [פרק ז].

цадикім (праведників) підносять його маїн нуквін, а також власні, до Малхут світу Брія; а там нешамот (душі) всіх цадикім підносять усі маїн нуквін до Малхут світу Ацилут, як написано в Ец Хаїм, Sha'ar 39, Derush 11, розд. 7.

Там рухот цадикім несуть його приношення разом зі своїми до Малхут світу Брія, а звідти нешамот усіх цадикім підносять усе до Малхут світу Ацилут. Навіть міцва найпростішої людини підноситься, етап за етапом, до Ацилуту.

כי אין שום בירור אלא באצי כי היא בחי' חכמה דכללות ובחכמה אתברירו¹⁹ והבירור הוא ע"י זיווג ואין זיווג להוליד נשמות בבי"ע כמ"ש בשער מ"ד פ"ד ופ"ה.²⁰

Бо жодного очищення немає поза Ацилутом, оскільки це рівень мудрості (Хохми) всієї сукупності, і «через Хохму вони проходять очищення»; а очищення відбувається через єднання, і в світах Брія, Єцира та Асія немає єднання, яке породжувало б душі, як написано в Sha'ar 44, chs. 4 and 5.

Причина така: все очищення відбувається лише в Ацилуті, бо Ацилут є Хохмою всієї сукупності світів, і «через Хохму вони проходять очищення». Очищення відбувається через єднання, а в світах Брія, Єцира та Асія немає єднання, яке породжувало б душі.

7 ואף שממצות מעשיות לא נעשה לבוש אלא לנפש דעשי' [דעשיה] מ"מ הזיווג הוא באצי כי לכן יורדים בחול כלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] דאצי בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] דבי"ע כדי לברר בירורים למטה כל וימי המעשה

І хоча з практичних міцвот убрання утворюється лише для нефеш (рівня душі) світу дії (Асія), проте єднання відбувається у світі еманції (Ацилут). Саме тому в будні посудини емоційних атрибутів (Зеїр Анпін) і жіночого аспекту / Малхут (Нуква) світу Ацилут спускаються до Зеїр Анпіна й Нукви світів творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Асія), щоб унизу здійснювати очищення — усі шість будніх днів.

Хоча практичні міцвот утворюють убрання лише для нефеш світу Асія, єднання, до якого вони приводять, відбувається в Ацилуті. Тому в будні посудини Зеїр Анпіна й Нукви світу Ацилут спускаються до відповідних їм рівнів у Брія, Єцира та Асія, щоб здійснювати очищення внизу протягом усіх шести будніх днів.

(יורדת כלי זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] דאצי לעשיי [לעשיה] הוא ליתן כח לנפש דעשיי [דעשיה] להעלות מהקליפות כמ"ש אשר שלט האדם באדם²¹ כו' רק שבסיוע התחתונים במצות שהיא אלקות שבנוגה

(Спуск посудин Зеїр Анпіна й Нукви світу Ацилут до Асії має дати нефеш світу Асія силу піднести [іскри] з оболонки (кліпот), як сказано: «коли людина панує над людиною» тощо; але за допомогою нижчих істот, які виконують міцву, що є Б-жественністю всередині ногоа (сфери, де святість змішана з кліпот),

У дужках пояснюється: посудини світу Ацилут спускаються до Асії, щоб дати нефеш світу Асія силу підносити іскри з кліпот; для цього наведено вислів «час, коли людина панує над людиною». Нижчі істоти допомагають у цьому через міцву, яка є Б-жественністю, прихованою в ногоа.

וזה עולה שלא ע"י נר"נ [נפש רוח נשמה] דאדם אלא ע"י בח"י אצי" ממש שבכ"ע מעלים עד נוקבא דאצי" העליון ולכן ירדה אצי" בכ"ע בימי החול וגם ליתן כח לנר"נ [לנפש רוח נשמה] דאדם להעלות מקליפות כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] ש"א [שער א'] פ"י [פרק י' / פרשה י'].

це підноситься не через нефеш, руах і нешама людини, а через сам рівень Ацилуту всередині Брія, Єцира та Асія, [який] підносить [це] аж до Нукви вищого Ацилуту. Тому в будні Ацилут спускався до Брія, Єцира та Асія, а також щоб дати нефеш, руах і нешама людини силу підносити [іскри] з кліпот), як написано в Ец Хаїм, Sha'ar 1, розд. 10.

Саме піднесення здійснюється не нефеш, руах і нешама людини, а Ацилут, що спустився до Брія, Єцира та Асія й підносить дар аж до Нукви вищого Ацилуту. Тому Ацилут спускається в будні, а також щоб зміцнити власну душу людини й дати їй силу підносити іскри з кліпот.

ובשבת צ"ע [צריך עיון] בעליות העולמות (ואפשר דר"ל [דרוצה לומר] בבריאה יורדין יעקב ורחל בחול) ואפי' [ואפילו] אוא"ס [אור אין סוף] כ"ה נמשך שם

А щодо піднесення світів у Шабос — це потребує з'ясування (і, можливо, мається на увазі, що в Брія в будні спускаються Яаков і Рахель); і навіть Нескінченне світло (Ор Ейн Соф), благословенний Він, притягується туди,

Піднесення світів у Шабос, коли вони не спускаються, потребує подальшого з'ясування. У дужках Алтер Ребе припускає, що в Брія в будні спускаються саме «Яаков і Рахель» — конфігурації Зеїр Анпіна й Нукви; він також зазначає, що туди притягується навіть Нескінченне світло.

כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"ז פ"ג [פרק ג'] ע"ש (ובגלגולים פ"ב [פרק ב']²² שבח"י נפש דאצ"י שבעשי' [שבעשיה] גדולה לאין קץ מנשמה דבריאה שכבריאה)

як написано в Ец Хаїм, Sha'ar 47, розд. 3; див. там. (А в [Sha'ar Ha]Gilgulim, розд. 2, сказано, що рівень нефеш Ацилуту в Асія безмежно вищий за нешама Бріа в Бріа.)

У Sha'ar HaGilgulim, розд. 2, додається, що рівень нефеш Ацилуту, як він присутній в Асія, безмежно вищий за рівень нешама Бріа в Бріа. Усе, що походить з Ацилуту, навіть якщо воно здається дуже низьким, перевершує все, що належить до нижчих світів.

וכן מ"ש דציצית ביצירה ותפלין ש"י [של יד] כבריאה היינו שהתקון נעשה לדחות החצונים מג"ת [מג' תחתונות] דיצי" [דיצירה] וג"ת [וג' תחתונות] דבריאה ע"י המשכת האור דאצ"י

Так само сказане про те, що цицит належать до Єцира, а ручні тфілін — до Бріа, означає, що виправлення здійснюється відштовхуванням зовнішніх сил від трьох нижніх [сфiрот] Єцира й трьох нижніх [сфiрот] Бріа через низведення світла Ацилуту;

Аризаль каже, що цицит діють у Єцира, а ручні тфілін — у Бріа. Алтер Ребе пояснює: це вказує, де саме відбувається виправлення — зовнішні сили відганяються від трьох нижніх сфiрот цих світів, тоді як світло, що здійснює виправлення, притягується з Ацилуту.

וכמו שבק"ש [שבקריאת שמע] נעשה זיוג או"א [אבא ואימא] דאצ"י ונמשך כבריאה ולכך היא בישיבה משא"כ בתפלת י"ח ותדע מנטי" [מנטילת ידים] שמתקנים ג"ת [ג' תחתונות] דעשי' [דעשיה] אף שהידים הם חג"ת [חסד גבורה תפארת]

так само, як під час Шма здійснюється єднання Хохми й Біни (Абба та Імма) світу Ацилут і притягується до Бріа; тому Шма промовляють сидячи, на відміну від молитви «Вісімнадцять благословень». Це можна зрозуміти з обмивання рук, яке виправляє три нижні [сфiрот] Асії, хоча руки відповідають милості (Хесед), стриманості (Гвура) й красі (Тіферет).

Так само Шма зумовлює єднання Абби та Імми світу Ацилут, яке поширюється до Бріа; тому Шма промовляють сидячи, на відміну від молитви Шмоне Есре («Вісімнадцять благословень»), яку промовляють стоячи. Це підтверджує обмивання рук: воно виправляє лише три нижні сфiрот Асії, хоча самі руки відповідають Хеседу, Гвурі й Тіферет.

וכן הציצית להתעטף הראש עד החזה ותפלין ש"י [של יד] היא בחי' מוחין מקיפים וכולם מתקנים ג"ת ג'
תחתונות] לבד דבי"ע

Так само цицит — щоб загортатися ними від голови до грудей, — і ручні тфілін, що є рівнем охоплювальних інтелектуальних сил (мохін): усі вони виправляють лише три нижні [сфірот] світів Брія, Єцира та Асія.

Так само таліт, яким людина огортається від голови до грудей, і ручні тфілін, що є «охоплювальними мохін»: усі вони виправляють лише три нижні сфірот світів Брія, Єцира та Асія.

ואף שהם מצות מעשיות מ"מ ממשיכים מבחי' עש"י [עשיה] שבאצ"י שהיא חיצונית כמ"ש בע"ח [בעץ חיים]
ש"מ [שער מ'] דרוש ב' וציצ"י קטן הוא בחי' עב"ר של חיצונית²³ והטלית יניקה ותש"י [ותפלין של יד]
מוחין דגדלות.

І хоча це міцвот практичної дії, проте вони притягують униз із рівня світу дії (Асія) у світі еманції (Ацилут), що є зовнішнім виміром (хіцоніют), як написано в Ец Хаїм, Sha'ar 40, Derush 2. Малий цицит — це рівень ібуру (зародкового стану) зовнішнього виміру, талліт [ע] еніка (вигодовування), а тфілін руки [становлять] інтелектуальні сили (мохін) де-ґадлус (зрілості).

Хоча це міцвот, пов'язані з практичною дією, вони притягують униз із «Асії у світі Ацилут» — зовнішнього виміру самого Ацилуту. Три речі відповідають етапам розвитку: малий талліт — внутрішньо-утробному розвитку (ібуру), талліт — вигодовуванню (еніці), а тфілін руки — зрілому інтелекту (мохін де-ґадлус).

Де перебуває кожна частина Тори

8 ועוד תדע מכוונות השמות בכרכו' המצוי' [המצות / המצוה] שהן בת"ת [כתפארת] דאצי' ולא דבי"ע וכן במקרא שהוא בעש"י [בעשיה] והכוונ' הוא בג' שמות ת"ת [תפארת] דז"א דאצי'. ולתורה ולנביאים בני"ה [בנצח הוד] דז"א דאצי'. ולכתובים ליסוד דז"א דאצי' ולמשנה שהיא ביצי' [ביצירה].

І ще про це можна дізнатися з каванос (намірів) щодо Імен у благословеннях на виконання міцвос: вони стосуються сфіри краси (Тіферет) світу еманації (Ацилут), а не світів творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Асія). Так само й щодо Писання, яке належить до світу дії (Асія): кавана (намір) спрямована на три Імена Тіферет Зеїр Анпіна (емоційних атрибутів) світу Ацилут. Для Тори й Пророків — на сфери перемоги (Нецах) і величі (Ход) Зеїр Анпіна світу Ацилут. А для Писань — на основу (Йесод) Зеїр Анпіна світу Ацилут. А Мішна, що належить до світу формування (Єцира),

Ще один доказ того, що міцвос і вивчення Тори сягають Ацилуту: каванос (зосередження на Б-жественних Іменах) у благословеннях на міцвос спрямовані до Тіферет світу Ацилут, а не до нижчих світів. Так само Писання називають таким, що перебуває «в Асія», але його каванос спрямовані до Імен Зеїр Анпіна світу Ацилут: Тора й Пророки — до Нецах і Ход, а Писання — до Йесод; речення продовжується згадкою про Мішну, про яку сказано, що вона перебуває «в Єцира».

9 והכוונ' [והכוונה] היא בשמות דכלי' אמצעי' דו"ק [דשש קצוות] דנוק' [דנוקבא] דז"א דאצי' ולתלמוד הכונה בשמות דכלים חיצוני' דו"ק [דשש קצוות] דנוק' [דנוקבא] דז"א דאצי' אף שהתלמוד כבריאה.

Кавана [намір] полягає в Іменах середніх посудин шести емоційних сфер духовного прояву (сфірот) — так званих «шести кінців» — жіночого аспекту / Малхут (Нукви) емоційних атрибутів (Зеїр Анпіна) світу еманації (Ацилуту); а щодо Талмуду, то кавана полягає в Іменах зовнішніх посудин шести емоційних сфер духовного прояву (сфірот) жіночого аспекту / Малхут (Нукви) Зеїр Анпіна світу Ацилуту, хоча Талмуд і належить до світу творення (Брія).

Для Мішни кавана полягає в Іменах середніх посудин шести емоційних сфірот (так званих «шести кінців») Нукви Зеїр Анпіна Ацилуту; для Талмуду — у зовнішніх посудинах тих самих сфер. Отже, хоча про Талмуд кажуть, що він «у Брії», його кавана спрямована на Ацилут.

והטעם מובן מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] דאיך אפשר²⁴ דתושב"כ [דתורה שבכתב] בעש"י [בעשיה] למטה משבע"פ [משבעל פה] אלא כולם הם באצ"י רק שהמקרא יורדת עד העש"י [העשיה] ומתלבשת שם.

Причину можна зрозуміти з написаного в При Ец Хаїм: як можливо, щоб Письмова Тора перебувала у світі дії (Асія), нижче від Усної Тори? Навпаки, усі вони перебувають в Ацилуті; лише Писання спускається аж до Асії й облачається там.

При Ец Хаїм пояснює причину: неможливо, щоб Письмова Тора перебувала нижче за Усну Тору — у світі Асія. Навпаки, усі вони перебувають в Ацилуті; Писання лише сягає аж до Асії й облачається там.

10 והמשנה עד היצי' [היצי'רה] לבדה. והתלמוד עד הכריאה לבדה. והקבלה עד האצ"י לבדה בלי לבוש. דהיינו למי שיודע להפשיטה מלבושיה עד בחי' אצ"י א"נ [אי נמי] היא בחי' אצ"י ממש שבעש"י [שבעשיה].

А Мішна [опускається] лише до світу формування (Єцира), Талмуд — лише до світу творення (Брія), а Кабала — лише до світу еманції (Ацилут), без облачення. Тобто це так для того, хто вміє зняти з неї облачення аж до рівня світу еманції; або ж це сам рівень світу еманції в світі дії (Асія).

Кожна частина Тори опускається лише до певної межі: Мішна — до Єцира, Талмуд — до Брія, а Кабала — лише до Ацилуту, зовсім без облачення. Альтер Ребе пропонує два тлумачення місця Кабали: для того, хто вміє зняти з неї облачення аж до Ацилуту; або, як інше тлумачення, вона є самим Ацилутот у його присутності в Асія.

אך מאחר כי הכוונה בשם מ"ה [שם מ"ה] שהוא שם כלי פנימי דת"ת [דתפארת] דז"א דאצ"י והם אינם מלובשים בעש"י [בעשיה] כלל מכלל שהן באצ"י העליון ממש רק שהמקרא מלובשת בעש"י [בעשיה] וקבלה אינה מלובשת כלל.

Але оскільки кавана (намір) міститься в Імені Ма, яке є Іменем внутрішньої посудини рівня краси (Тіферет) в емоційних атрибутах (Зеїр Анпін) світу еманції (Ацилут), а ці Імена зовсім не облачені у світі дії, то впливає, що вони перебувають у самому вищому світі еманції; лише Писання облачене у світі дії, а Кабала зовсім не облачена.

Доказ того, що всі вони мають корінь в Ацилуті: кавана щодо Писання стосується Імені Ма (форми написання Імені Б-га (Гавая), числове значення літер якого становить 45) — Імені внутрішньої посудини Тіферет у Зеїр Анпіні світу Ацилут; ці Імена зовсім не облачені у світі Асія. Отже, Писання насправді перебуває у вищому Ацилуті й лише облачене в Асія, тоді як Кабала зовсім не облачена.

11 וכן המשנה והתלמוד הם באצי העליון ומלובשים בכריאה ויצי [ויצירה] עליונה כי האדם כלול מכל

העולמות ואף שהכוונה בעסק התורה היא בכריאה והתורה עצמה ביצי [ביצירה]

Так само Мішна і Талмуд перебувають у верхньому світі еманції (Ацилут) і одячені у світ творення (Брія) та верхній світ формування (Єцира), адже людина містить у собі всі світи. І хоча кавана [намір] під час вивчення Тори перебуває у Брії, а сама Тора — у Єцирі,

Так само Мішна і Талмуд перебувають у верхньому Ацилуті й одячені у Брія та верхню Єциру, адже людина містить у собі всі світи. Далі Альтер Ребе розглядає твердження, що намір під час вивчення Тори перебуває у Брії, а сама Тора — у Єцирі.

וכן המצוה בלי כוונה בעשי [בעשיה] מ"מ התלמוד עצמו הוא ביצי [ביצירה] שהוא בחי' רוח שבכריאה

והמשנה עצמה בלי כוונה ביצי [ביצירה] שביצירה והכוונה נשמה לשתייהן כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער מ"ט פ"ה.

і так само міцва [заповідь] без кавани — у світі дії (Асія); проте сам Талмуд перебуває в Єцирі, на рівні руах [духу] у Брії, а сама Мішна без кавани — у Єцирі Єцира; кавана є нешама [душею] для них обох, як написано в Ец Хаїм, Sha'ar 49, розд. 5.

Те саме твердження відносить міцву без наміру до Асії (Ец Хаїм Sha'ar 49 розд. 5). Альтер Ребе пояснює: сам Талмуд перебуває в «Єцирі» в тому сенсі, що це рівень руах у Брії; Мішна без наміру — у Єцирі Єцира, а намір є наче нешама для них обох.

ע"ש היטב הדק דמוכח התם ג"כ כמ"ש שהתלמוד היא בכריאה עליונה אלא דהיינו דוקא כל מי

שנשמתו בכריא' [בכריאה / בכריאת] אבל לנפש דעשי' [דעשיה] אפשר היא כריאה ממש שבכעשי' [שבכעשיה] וצ"ע [וצריך עיון].

Див. там і ретельно все перевірте, адже звідти також випливає, як [я] написав, що Талмуд перебуває у верхній Брії; однак це стосується саме того, чия душа перебуває у Брії, тоді як для нефеш [душі] світу Асія це може бути власне Брія всередині Асії. Це потребує подальшого розгляду.

Якщо уважно прочитати цей уривок, він також показує, що Талмуд перебуває у верхній Брії. Можна було б сказати, що це стосується лише того, чия душа походить із Брії, тоді як для нефеш світу Асія Талмуд був би лише «Брією всередині Асії»; Альтер Ребе залишає це питання відкритим.

אך זה אינו שאין לחלק בין נפש לנשמה אלא בכוונה שהנשמה כוונתה עולה למעלה יותר אבל לא בלימוד הפשוט עצמו בפשט התלמוד לבד:

Але це не так, адже розрізняти нефеш і нешама можна лише за каванію: кавана нешами сягає вищого рівня, але не саме просте вивчення, зосереджене лише на простому змісті Талмуду.

Далі він відкидає таку відповідь: нефеш і нешама відрізняються лише своїм наміром, який у нешами сягає вище, а не самим простим вивченням. Просте вивчення буквального змісту Талмуду досягає того самого рівня незалежно від того, на якому рівні перебуває душа того, хто вивчає.

В АВОДІ

Кожен має сам виконувати практичні міцвос, бо лише він може очистити власні одяги. Навіть міцва, виконана без наміру, і просте вивчення Талмуду сягають Ацилуту; одна година тшуви (повернення) і добрих справ у цьому світі краща за все життя у Світі прийдешньому.

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Чому інші можуть піднести душу з кліпот завдяки молитві, але не можуть очистити за неї її одяги?
2. У якому сенсі винагорода за міцвос є «одягом» і чому цей одяг не є самим Світом прийдешнім?
3. Як практична міцва може виправляти лише найнижчі рівні й водночас бути дією Ацилуту?
4. Якщо Писання стоїть вище за Талмуд, чому сказано, що воно перебуває у світі дії (Асія), а Талмуд — у Брії?
5. Що означає висновок, що нефеш і нешама різняться лише наміром, для вивчення Тори простою людиною?

Примітки

АБЗАЦ 1

1 לשון אדמו"ר נ"ע בעצמו

Спочатку примітка відсилає читача до джерельних приміток Ребе (Tziyunim), надрукованих раніше у виданні Tora Or Kexot.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. בלקו"ש חכ"א ע' 429 העיר בענין שינוי סגנון ותוכן כאן לסגנון התניא. לקמן במפתח ענינים לכ"ק אדמו"ר זי"ע ערך "לבוש" — ע"י תומ"צ, תפלה, ענינים ע"פ קבלה". באג"ק לכ"ק אדמו"ר זי"ע כרך ב ע' קב מציין שמאמר זה תוכנו "קבלה". להבין מה שנתבאר כאן — ראה מאמר כ"ק הצ"צ נדפס לקמן קלט, ג.

АБЗАЦ 2

2 פ' ויחי

У the Zohar, у розділі Вайехі, описано одяги, які душа отримує у Світі прийдешньому за добрі вчинки, здійснені нею в цьому світі; у примітці Kehot це місце зазначено як 1:224a. Ец Хаїм та Альтер Ребе пояснюють, що ці одяги очищуються, а не створюються наново.

Zohar I, 224a, ח"א רכד,

ПРИМІТКА КЕНОТ

ח"א רכד, א.

3 רק להמשיך אור לתקנם כי דוגמת גלות השכינה

Ец Хаїм, Sha'ar 26, розд. 1: міцвот призначені лише для того, щоб притягнути світло в одяги душі й виправити їх, а душа спускається в цей світ, щоб виправити й очистити, подібно до вигнання Б-жественної присутності (Шехіні), яка збирає іскри, що впали. Альтер Ребе застосовує це до спуску душі, щоб очистити її власні одяги.

Sefer Etz Chaim 26:2, עץ חיים כ"ו:ב

דע כי ז"א וכל שאר הפרצופי כל אי יש לו כלים ועצמות והכלים נחלקים לבי בחי שהם די חיצוניות ופנימיות וכ"א מהם נחלק לבי שהם פנימי ומקיף וכע"ז הוא העצמות ב' שהם די והנה כ"א מהפרצופים הם י"ס כלים חיצונים וי"ס כלים פנימים אמנם ז"א בחי החיצוניות בתחלה אינו רק בחי ו' כלים לבד ואח"כ נגמרים ל' בגדלות שהוא הנקרא עיבור ב' המוחין. והנה ג' כלים הראשונים שהם נר"ן הם דוגמת גוף האדם והם ג' בחי חיצון אמצעי ופנימי והם מוח לב כבד והמוח מתפשט בבחי גידין ועליו מלביש הלב ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

АБЗАЦ 3

4 שהתפלה בפנימית והמצוה בחיצוניות

Ец Хаїм, Sha'ar 40, Derush 3: кожен аспект дії належить до зовнішнього виміру (х'цоніют), а кожен аспект мовлення й молитви — до внутрішнього виміру (пніміют).

Адмор га-Закен підсумовує це так: «молитва перебуває у внутрішньому вимірі, а міцва — у зовнішньому».

Sefer Etz Chaim 40:3, עץ חיים מ:ג

... להבין היכן אנו מדברים אם בפנימיות אם בחיצוניות והוא שכל בחי מעשה הוא בחיצוניות וכל בחי דבור ותפלה הוא בפנימיות ואין הפרש אחר עוד ולכן אל תטריח עצמך יותר כלל. ודע כי אע"פ שתראה כתוב בספרינו בחי חיצוניות ופנימיות אל תטעה בהם כי לפעמים רובן של מקומות אינם מדברים רק בחיצוניות לבד או בפנימיות לבד כי הכל שוה כנ"ל אלא שלפעמים קורא פנימיות אל כלי ג' הפנימי מכולם ולפעמים קורא פנימיות זה אל נר"ן שבתוך הכלים שהם בחי אר"פ כנודע אמנם כל זה החיצוניות ופנימיות מדבר בחיצוניות העולמות כלבד ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

АБЗАЦ 5

5 כי לא על הלחם לבדו יחיה

Моше каже Ізраїлю, що Б-г годував їх манною в пустелі, аби навчити їх: «не самим хлібом живе людина, а всім, що виходить з уст Імені Б-га (Гавая), живе людина». Арізаль читає це як вчення про те, що саме Б-жественне слово, облачене в їжу, дає життя; тут це показує, що життєва сила (хаот) притягується згори вниз навіть без наміру.

Deuteronomy 8:3, דברים ח:ג

וַיַּעֲבֹד וַיִּרְעַב וַיֹּאכַל אֶת-הַמָּן אֲשֶׁר לֹא יָדָעַת וְלֹא יָדָעוּ אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעַךָ כִּי לֹא עַל-הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יֵחִי־הָאָדָם כִּי עַל-כָּל-מוֹצֵא פִּיהוּ יֵחִי־הָאָדָם:

And He afflicted thee, and suffered thee to hunger, and fed thee with manna, which thou knewest not, neither did thy fathers know; that He might make thee know that man doth not live by bread only, but by every thing that proceedeth out of the mouth of the L-RD doth man live.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 הנקי חשמל

Примітка скеровує читача до Or га-Тора на Пінхас, де далі обговорюється охоплювальний одяг, який називається Хашмаль.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה אוה"ת פ' פנחס ע' א"ר.

7 הטוב שלו נזדכך כי ונתחבר עם החשמל הפנימי

Ец Хаїм, Sha'ar 49, розд. 2: добро, що містилося в кліпат нога (світній оболонці), було цілковито очищене й приєдналося до внутрішнього Хашмалю, тож усе воно стало Хашмалем і більше не називається нога. Альтер

Ребе наводить це щодо всеохопного одягу, очищеного з кліпат нога.

עץ חיים מ"ט:ב' Sefer Etz Chaim 49:2

... הכל טו"ר כי לא הסיר כל לבוש זה אך הטוב שבו נזדכך כולו ונתחבר עם השמ"ל הפנימי וחזר הכל כחי' חשמ"ל ואינו נקרא נגה. אמנם נודע כי כל עבירה הנעשית למטה גורמת כנגדו למעלה וצריך להבין מה גורם למעלה והענין בקיצור כי כאשר ז"א מתאווה לנוקבא כמ"ש שאג ישאג על נוהו ולא מצאה למעלה בעולם אצילות כי הלכה בגלות למטה בכריאה אז אותו נשמה יוצאת מתאות הזכר בלי ציור נקבה ותיכף אז מזדמנת שפחה בישא בסוד ושפחה כי תירש גברתה לוקחת אותה הנשמה והבן היטב ותראה חומר העבירה מה ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

АБЗАЦ 6

8 וזאת הבחי' נקרא חשמל שהוא צלם הבל דגרמי שבעור

Ец Хаїм, Sha'ar 42, розд. 4: світло шкіри емоційних атрибутів (Zeir Anpin), яке називають гавла де-гарме (подих кісток), містить у собі цілем (образ), і «цей рі-вень називається Хашмаль, яким є цілем гавла де-гарме, що міститься у шкірі». Alter Rebbe цитує це дослівно.

עץ חיים מ"ב:ד' Sefer Etz Chaim 42:4

... עור הו"א ויש בה בחי' צלם הבל דגרמי ונלע"ד שהם הם בחי' הרפ"ח ניצוצין והבן זה וזאת הבחי' נקרא חשמ"ל שהוא צלם הבל דגרמי שבעור והם המלוכשים האחרים ממשים בן לבושי ז"א ובין לבושי נה"י דאמא שהם כלים לאורות מקיפים כולם נקרא חשמל (ממש) ויש חשמל זכר ויש חשמל נקבה שהם המלוכשים האמתיים אבל העור אינו נקרא חשמל גמור כי איננו לבוש נפרד אלא הוא כעין חשמל ולא חשמל ממש והבן זה מאד ובתוך עור זה יש כלי הנפש שהוא הבשר ושם אופנים וחיות ושרפים וכנגדם ד' רוחות הגוף ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

9 מוצא פי הוי'

Моше каже Ізраїлю: «Людина живе не самим хлібом, а всім, що виходить з уст Імені Б-га (Гавая), — цим живе людина»: саме Б-жественне слово, вбране в хліб, підтримує життя людини. Alter Rebbe використовує це як модель того, як одяг, що походить від Імми (Біни), підтримує душу.

דברים ח':ג' Deuteronomy 8:3

וַיַּעֲנֵה וַיֹּאמְרָה אֶת־הֶמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַת וְלֹא יָדָעוּ אֲבֹתָיָה לְמַעַן הוֹדִיעֶךָ כִּי לֹא עַל־הָלֶחֶם לְבַדּוֹ יְחִיָּה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצֵא פִּיָּה יְחִיָּה הָאָדָם:

And He afflicted thee, and suffered thee to hunger, and fed thee with manna, which thou knewest not, neither did thy fathers know; that He might make thee know that man doth not live by bread only, but by every thing that proceedeth out of the mouth of the L-RD doth man live.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

10 וכמו הלחם . . בכוונות עיוה"כ

Примітка відсилає до початку Ор га-Тора на Матот, де далі розглядається порівняння з хлібом і кавванот на переддень Йом-Кіпура.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה אוה"ת פ' מטות בתחלתו.

11 כמ"ש בזוהר פקודי

Примітка вказує на Ор га-Тора на Бемідбар, де розглядається уривок із Зогару в Пекудей про одяг, потрібний душі для піднесення.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה אוה"ת במדבר ע' צא ע"ש.

12 ואלמלי ההוא לבושא לא יכלי למסבל

Зоар, розділ Ваякгель (кінець 210b), який цитує текст: якби не той одяг, душі не могли б витримати світло згори.

ספר זוהר, ויקהל כ"ד:ש"ח-ש"ט Zohar, Vayakhel 24:308-316

The souls sit there by that river that flows out of Eden; they find rest there whilst clad in the ethereal garments. Without those garments they would not be able to endure the dazzling light around them; but protected by this covering they are in comfort and drink their fill of that radiance without being overwhelmed by it. It is the river which renders the souls fit and able to feast on and to enjoy that radiance.

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

13 בזוהר ויחי

Щодо Зогару у Ваехі примітка знову відсилає читача до маамара Цемах-Цедека, надрукованого пізніше в Kehot Тора Ор і названого на початку цього тексту поясненням до нього.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה לקמן קלט, ג.

14 וכן התלבשות הנשמה ברוח (דף צ"ט ע"ב)

Саба де-Мішпатім говорить про те, як нешама (душа) вбирається в руах (дух); це слід розуміти так само.

ספר זוהר, משפטים ג:ק"א-ק"י Zohar, Mishpatim 3:101-110

15 גע"ע הוא מבריא

У цьому маамарі Альтер Ребе пояснює, що душі завдяки служінню в тілі притягують додаткове світло із самої сутності Б-га в Ган Еден. Саме тому «краща одна година повернення й добрих справ у цьому світі, ніж усе життя Майбутнього світу». Він також цитує цей рядок із рукопису Тора Ор, Хаї Сара: «Вищий Ган Еден походить зі світу Бріа».

ПРИМІТКА КЕНОТ

בלקו"ת שה"ש ד"ה כי כאשר השמים מח, ד מציינ לכאן. ראה אוה"ת תצוה ע' איתשט ובכרך ז ע' ביתשעב. אוה"ת דברים כרך ו בד"ה למען תירא.

16 יפה שעה אחת

Марей мекомот Kehot для цих слів (примітку наведено нижче).

ПРИМІТКА КЕНОТ

אבות ד, יז.

קהלת ח, ט.

17

יפה שעה א' כו'

«Одна година повернення (тшува) й добрих справ у цьому світі краща за все життя у світі прийдешньому». Алтер Ребе пояснює це так: міцвот сягають світу еманції (Ацилут), тоді як Майбутній світ (Ган Еден) перебуває у світі творення (Брія).

Pirkei Avot 4:17: משנה אבות ד:י"ז

הוא ה'ה אומר, יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה, מכל חיי העולם הבא. ויפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא, מכל חיי העולם הזה:

He used to say: more precious is one hour in repentance and good deeds in this world, than all the life of the world to come; And more precious is one hour of the tranquility of the world to come, than all the life of this world.

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

18

והנה גע"ע הוא מבריא . . ושרשן ממו"ס דא"א

Примітка зазначає, що цей уривок цитується в Ор га-Тора на Хукат; звідти є посилання на розділ Kuntres Acharon, що починається словами "To understand what is written in Pri Eitz Chaim".

ПРИМІТКА КЕНОТ

מוכח באוה"ת פ' חקת ע' תשפג ושם מציין לקו"א ד"ה להבין מ"ש בפע"ח.

19

ובחכמה אתברירו

Там Альтер Ребе пояснює, що протягом усього вигнання робота полягає в очищенні — відокремленні зла від добра, — і що вона здійснюється через Хохму, адже «через Хохму їх очищують»; тому Хохма також називається «судом».

ПРИМІТКА КЕНОТ

נסמן לעיל ה, ד.

20

Зоар, розділ Пкудей, на який текст посилається на 229a-b, говорить про одяг, потрібний душі, щоб піднятися й постати у вищому світі.

Sohar, Pekudei 18:155-19:165: ספר זוהר, פקודי י"ח:קנ"ה-י"ט:קס"ה

АБЗАЦ 7

21

אשר שלט האדם באדם

Коелет зауважує, що є «час, коли людина панує над людиною на шкоду собі». Альтер Ребе наводить ці слова на підтвердження того, що нефешу (душі) світу Асія дана сила підносити те, що впало в оболонки (кліпот).

Ecclesiastes 8:9: קהלת ח:ט"ט

אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתַן אֶת־לִבִּי לְכָל־מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמַיִם עַתָּה אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם בָּאָדָם לְרָע לֹא:

All this have I seen, even applied my heart thereto, whatever the work that is done under the sun; what time one man had power over another to his hurt.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

ПРИМІТКА КЕНОТ

22

ובגלגולים פ"ב

Там Алтер Ребе наводить цю думку, посиляючись на Sha'ar HaGilgulim, розд. 20, цей маамар у «Тора Ор» і Рамаза на початку Мішпатім: сам Ацилут убраний у Брія, Єцира та Асія, а Ацилут в Асія безмежно вищий за найвищий рівень Брія. Цим він пояснює вислів «краща одна година»: світло Тори й служіння людини в нижньому Ган Едені вище за те, що душа досягнула у Вищому Ган Едені, який належить до Брія, до того, як вона спустилася.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ראה לקו"ת במדבר ב, ב ש"ה גם בהרמ"ז ר"פ משפטים. (בלקו"ת שם מציין לפרק עשרים).

23

וציצי קטן הוא בחי עכור של חיצוניות

У примітці сказано, що Ребе пояснює там уривок з Ец Хаїм про малий таліт як «виношування», про таліт як «вигодовування», а про тфілін як зрілий інтелект.

ПРИМІТКА КЕНОТ

ביאור הע"ח ראה בלקו"ש חל"ג ע' 96 הערה 16.

АБЗАЦ 9

24

מ"ש בפע"ח דא"ך אפשר

Примітка в Танія, гл. 40, подає те саме вчення: під час вивчення Писання єдність і Нескінченне світло (Ор Ейн Соф) поширюються з Ацилуту аж до Асії, у Мішні — лише до світу формування (Єцира), а в Талмуді — лише до Брії, адже всі вони перебувають в Ацилуті; Кабала ж зовсім не поширюється вниз, як сказано в При Ец Хаїм.

Танія, חלק ראשון; ליקוטי אמרים מ'40 Tanya, Likkutei Amarim

ПРИМІТКА КЕНОТ

שער יז שער הנהגת הלימוד. תניא פ"מ בהגה"ה [נו, א]. וראה לקמן סט, ב. לקו"ת ויקרא ה, ד. בכמה מאמרי דא"ח מובא זה בשם ספר ע"ח. ראה ד"ה מזמור לתודה לאדה"א בסה"מ נ"ך ע' קלט. ובכ"מ.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text, the English translation, our explanations i the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References", including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

Цитовані джерела за Сефарією: Sefer Etz Chaim (Public Domain); Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library. © likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/chayeisarah/3/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок